

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2906/2545

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทกรรมสุต เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด โจทก์ บริษัท เวลด์อโต้พาร์ทมานูแฟกเจอร์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 31, ป.พ.พ. มาตรา 150, ป.พ.พ. มาตรา 173, พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 16, พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 17

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัท ก. โจทก์ให้จำเลยเข้าโรงงานแล้วต้องถือว่าบริษัท ก. เลิกประกอบกิจการโรงงานในวันที่ให้เข้าตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 31 วรรคหนึ่ง และในวันเดียวกันนั้นใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของบริษัท ก. ก็เป็นอันสิ้นอายุลงตาม มาตรา 16 ดังนั้น เมื่อการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้องกระทำโดยผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและต้องทำการก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามมาตรา 17 วรรคหนึ่ง จำเลยจึงไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาเช่าข้อ 8 ที่กำหนดให้จำเลยดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการในนามบริษัท ก. ได้ เพราะขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว สัญญาเช่าข้อ 8 จึงมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายย่อมเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 ทำให้สัญญาเช่าเฉพาะข้อ 8 ตกเป็นโมฆะทั้งสิ้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 จำเลยจึงไม่ผิดสัญญาที่จะต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2531 โจทก์ให้จำเลยที่ 1 เช่าทรัพย์สินของบริษัทกรรมสุต เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกันในวงเงินไม่เกิน 56,000,000 บาท หลังจากทำสัญญาแล้วจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตามสัญญาในข้อ 7 และข้อ 8 คือ ไม่ดำเนินการประกอบรถยนต์ในรุ่นต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดอย่างน้อยรุ่นละ 1 คัน และไม่ได้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตประกอบรถยนต์นั่งประจำปี 2532 และ 2533 ในนามของบริษัทกรรมสุตเจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด จำเลยที่ 1 จึงผิดสัญญาต้องชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 50,000,000 บาท แก่โจทก์ โจทก์มีหนังสือทวงถามแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน 50,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 2 มีนาคม 2533 จนถึงวันฟ้องเป็นเงิน 15,154,109.59 บาท และนับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยที่ 1 ให้การว่า จำเลยที่ 1 มิได้ผิดสัญญาเพราะจำเลยที่ 1 ได้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตประกอบรถยนต์นั่งในนามบริษัทกรรมสุต เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด แล้ว แต่ไม่สามารถกระทำได้ เพราะตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 31 กำหนดว่า หากมีการให้เข้าโรงงานให้ถือว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่ให้เข้า ขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 ให้การว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์แต่จำเลยที่ 1 ไม่ผิดสัญญาและสัญญาเช่า สัญญาข้อ 7 ไม่มีข้อตกลงว่าจำเลยที่ 1 ต้องชำระค่าเสียหายจำนวน 50,000,000 บาท แก่โจทก์ ส่วนสัญญาข้อ 8 จำเลยที่ 1 ไม่สามารถ

ดำเนินการได้เพราะข้อสัญญาขัดต่อพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 31 ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า บริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลีจำกัด เป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและเป็นเจ้าของที่ดินอาคารโรงงานและเครื่องจักรซึ่งตั้งอยู่ที่เลขที่ ก - 27 - 36 การนิคมอุตสาหกรรมบางชัน ถนนสุขาภิบาล 2 แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2530 บริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามหมายแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเอกสารหมาย จ.1 อำนาจในการจัดการทรัพย์สินจึงอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ต่อมาวันที่ 18 พฤศจิกายน 2531 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลีจำกัด ให้จำเลยที่ 1 เข้าทรัพย์สินของบริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด ดังกล่าวตามสัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 จำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันการชำระค่าเช่าและค่าเสียหายที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบตามสัญญาเช่าต่อโจทก์ ตามหนังสือสัญญาค้าประกันเอกสารหมาย จ.8 สัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 ข้อ 8 กำหนดให้จำเลยที่ 1 ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตประกอบรถยนต์นั่งในนามของบริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด แต่จำเลยที่ 1 ไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัญญา มีปัญหาข้อกฎหมายวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการเดียวว่า จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 ข้อ 8 และจำเลยทั้งสองต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่เห็นว่า เมื่อโจทก์ให้จำเลยที่ 1 เข้าโรงงานต้องถือว่าบริษัทกรรมsut เจเนอรัลแอสเซมบลี จำกัด เลิกประกอบกิจการโรงงานในวันที่ให้เข้าคือวันที่ 18 พฤศจิกายน 2531 ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 31 วรรคหนึ่ง ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้นและในวันเดียวกันนั้นใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของบริษัทกรรมsut เจเนอรัลแอสเซมบลี จำกัด ก็เป็นอันสิ้นอายุลงตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 16 การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้องกระทำโดยผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและต้องทำการก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 มาตรา 17 วรรคหนึ่ง แต่สัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 ข้อ 8 กำหนดให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในนามของบริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของบริษัทกรรมsut เจเนอรัล แอสเซมบลี จำกัด สิ้นอายุลงแล้วในวันทำสัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 จำเลยที่ 1 จึงไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาเช่าดังกล่าวได้ เพราะขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ข้อสัญญาเช่าตามเอกสารหมาย จ.5 ข้อ 8 จึงมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแจ้งโดยกฎหมายย่อมเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 ทำให้สัญญาเช่าเอกสารหมาย จ.5 เฉพาะข้อ 8 ตกเป็นโมฆะทั้งสิ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 จำเลยที่ 1 จึงไม่ผิดสัญญาจำเลยทั้งสองไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

ธาดา กษิตินนท์ · ศิริชัย สวัสดิ์มงคล · หัสดี ไกรทองสุข

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2906/2545>